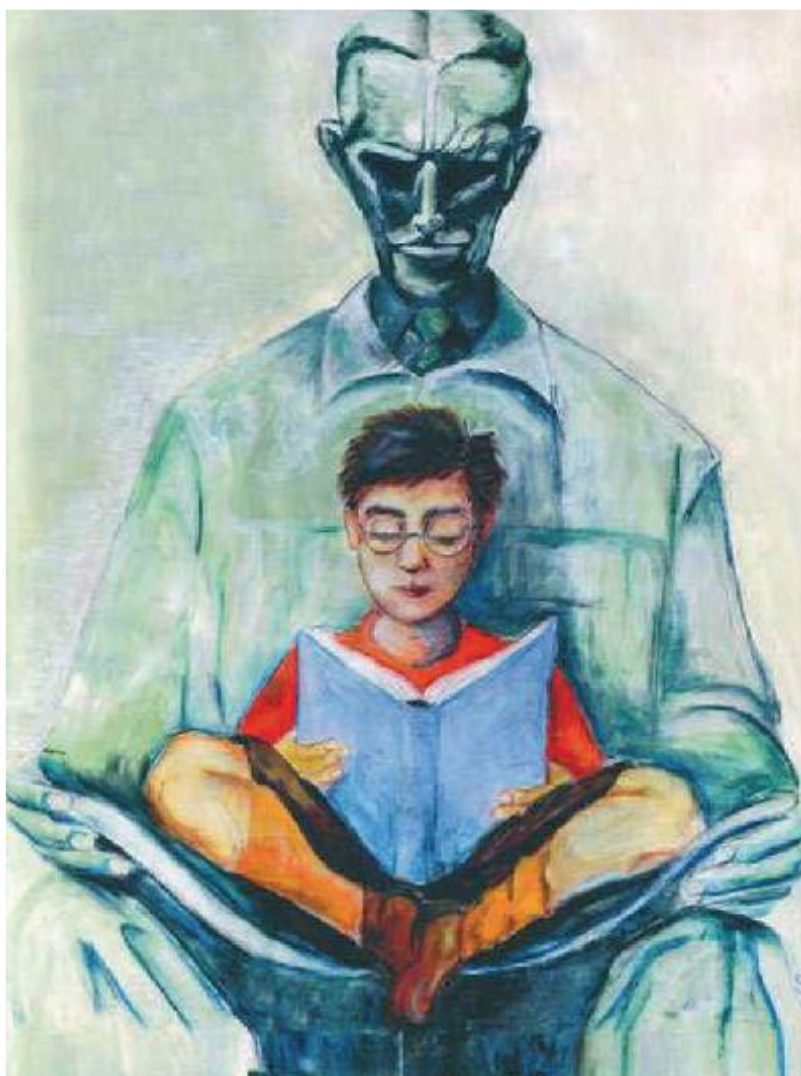

П Р А В И Л Н И К

ЗА 63. РЕГИОНАЛНО И ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ
ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА ПО
НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА

Сајт организатора:

<http://www.talentica.edu.rs/>

Чачак

ПРЕДГОВОР

У свом раду Центри за таленте откривају и идентификују надарене ученике. Центри талентованим ученицима ставарају услове за њихов развој у научној области за коју исказују интересовање, уз помоћ научних радника са: универзитета, САНУ, института, привреде и школа – који раде као предавачи и ментори.

У свету је одавно преовладало мишљење да се даљи прогрес не може остварити без освајања и примене нових знања. Због тога је нужно да се свако друштво брине о онима који активно или потенцијално могу пружити надпросечне резултате у делатностима којима се баве. Резултати које постижу даровити ученици односе се на знање у свим подручјима људске делатности, јер се о развоју друштва може говорити само у целини.

У нашем друштву постоји изражен интерес за рад са надареном децом. Постоје одговарајући институционализовани и спонтани облици подршке надареним ученицима, у школи и ваншколским установама, као и приликом запошљавања. Велика је потреба стварању домаћег техничког, технолошког и других фондова знања, на бази сопственог истраживачког рада и на бази примене резултата домаћих развојних програма у свим областима рада. Овакав прилаз је наметнут савременим светским истраживачко-развојним и тржишним процесима, односно светском борбом за конкурентност производа, услуга и знања.

Максимално коришћење природних ресурса уз поштовање захтева очувања и заштите животне средине, реструктурирање и модернизација привреде, брзи развој производње хране, енергетике, електронике, металургије, хемијске индустрије, информатичких технологија, наметнули су потребу систематског откривања, идентификације и подстицања рада са надаренима. Да би се прилагодили и одговорили тренутним изазовима савременог система образовања и посебно реализације Програма подстицања и усавршавања научног подмлатка, Центри за таленте приступили су организованом облику рада са надареним ученицима у разним областима науке. У свом систематском приступу, Центри покривају две битне области своје делатности:

1. Откривају и идентификују надарене ученике,
2. Пружају надареним ученицима подршку у раду и развоју.

Током 2020. године **Систем регионалних центара** организује 63. по реду такмичење талентованих ученика.

Систем такмичења обухвата четири нивоа:

1. Идентификација и класификација (одабир ученика) изводи се у сарадњи са предметним наставницима и психолозима и у припадајућим основним и средњим школама;
2. Селекција ученика (менторски рад са ученицима на радовима), коју спроводе изабрани ментори по научним дисциплинама;
3. Регионално такмичење, које организује сваки регионални центар за таленте, са истим тестовима за све центре и заједничким *Упутством за израду истраживачких радова ученика*;
4. Државно такмичење у организацији Система регионалних центара за таленте.

ПРАВИЛНИК ТАКМИЧЕЊА

Члан 1.

Такмичење се спроводи у оквиру следећих научних дисциплина:

1. Математика
2. Информатика
3. Физика
4. Хемија
5. Екологија и заштита животне средине
6. Биологија
7. Српски језик
8. Књижевност
9. Енглески језик
10. Географија
11. Историја

Члан 2.

Регионални и Државни ниво такмичења састоји се из два сегмента и то:

1. Теста знања,
2. Презентације и одбране истраживачког рада.

Члан 3.

Тест знања се састоји од минимум 10 питања (математика, физика и хемија) а максимално 50 питања или задатака (остале научне дисциплине). Питања у тесту су усклађена са **Наставним планом и програмом** према узрасту и научној области. Време решавања теста је 90 минута.

Члан 4.

При писању истраживачког рада, полазници су обавезни да се придржавају Упутства за писање истраживачког рада.

Регионални центари су у обавези да полазнике и њихове менторе упознају са Упутствима за писање истраживачког рада.

Члан 5.

Један истраживачки рад може радити највише два полазника-аутора, или један полазник-аутор самостално.

Члан 6.

Један полазник може учествовати на такмичењу са радом из само једне научне области.

Члан 7.

Аутори истраживачког рада и ментори сnose одговорност за аутентичност рада. Рад за који се утврди да је већим делом преписан од других аутора, као и када комисија констатује да ученик који презентује рад није аутор рада, аутоматски ће бити дисквалификован. Такође, потписани ментори таквог рада ће сносити одговорност.

Члан 8.

Регионално такмичење талентованих ученика одржава се истовремено у свим Регионалним центрима за таленте, са почетком у 10 часова. Организатор Државног такмичења талентованих ученика у истраживачким радовима, по научним областима, обезбеђује тестове знања за Регионално такмичење, у складу са Стручним упутством о организовању такмичења и смотри, ученика основних школа, које је прописало Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Члан 9.

Регионални центри за таленте у писаној и електронској форми воде евиденцију о учесницима Регионалног такмичења.

Члан 10.

Сваки учесник Регионалног такмичења обавезан је да уз четири примерка писаног рада (3 за чланове комисије и један за архиву центра) преда и електронски примерак рада. Уз радове обавезно је доставити попуњен и потписан примерак пријаве.

Регионални центар за таленте _____

ПРИЈАВА

---

1. Име и презиме _____

2. Разред _____

3. Школа _____

4. Наставна област (предмет) _____

5. Предметни професор у школи _____

6. Ментор/и _____

7. E-mail _____

8. Телефони: фиксни: _____; мобилни: _____

9. Наслов теме истраживачког рада:

_____

_____

11. Резиме:

место: _____, датум: _____ 2020. г.

Члан 11.

На Регионалном и Државном нивоу такмичења талентованих ученика, по научним областима Комисије сачињавају три члана, за сваку област комисију формира организатор.

Члан 12.

Организатор Регионалног такмичења дужан је да сваком члану комисије за одређену област достави радове учесника најмање 10 дана пре одржавања такмичења. Уз радове обавезно је доставити примерак пријаве попуњене од стране учесника такмичења.

Члан 13.

Регионални центри за таленте су дужни да о Регионалном такмичењу обавесте школску управу.

Члан 14.

Трочлана комисија на Регионалном такмичењу обавезна је да прегледа и вреднује радове у складу са Упутством за сваку област, саслуша презентацију рада и оцени истраживачки рад према параметрима датим у прописаном обрасцу за оцењивање, који је комисија дужна да попуни и потписом овери.

Комисија је обавезна да сваком учеснику образложи свој став за оцену рада и одбране рада.

Члан 15.

Укупан пласман полазника на Регионалном и Државном нивоу такмичења чини збир бодова на тесту знања и одбрани истраживачког рада:

- 1. Тест знања доноси максимум 50 бодова,**
- 2. Рад и одбрана рада доносе максимум 50 бодова**

Учесник Регионалног и Државног такмичења у истраживачким радовима, талентованих ученика Србије, не може остварити пласман уколико је збир бодова за рад и тест мањи од 90 бодова

Члан 16.

Са Регионалног на Државно такмичење талентованих ученика Србије пласирају се ученици који освоје 90-100% (процентата) бодова

Ранг:

I место: 97 - 100

II место: 94 - 96

III место: 93 - 90

Учесници такмичења добијају дипломе, признања и похвале.

Члан 17.

Жалбе ученици, уз консултацију са менторима прилажу у писаној форми организатору такмичења који их прослеђује стручној комисији за дату област.

Комисија је дужна да истог дана размотри жалбу и обавести подносиоца.

Коначна ранг листа такмичења сачињава се после разматрања коначног усвајања или одбијања приговора и жалбе учесника и објављује се на огласној табли. Обраду резултата врши стручна служба именована од стране Регионалног центра за таленте – организатора такмичења.

Члан 18.

Са Регионалног такмичења талентованих ученика, Регионални центар је дужан да достави резултате организатору Државног такмичења, најкасније три дана по завршетку Регионалног такмичења.

Списак пласираних полазника на Државно такмичење у електронској форми у **Excel**, **ћириличним писмом**.

Р.Б.	Презиме	Име	Предмет	Разред	Школа	Место	Број бодова	РЦТ

Члан 19.

Регионални центар за таленте дужан је да достави организатору Државног такмичења најкасније три дана по завршетку Регионалног такмичења:

- Три примерка истраживачког рада пласираних полазника, које организатор Државног такмичења прослеђује комисији за Државно такмичење.
- Попуњен *општи подаци*/ бодовни формулар за све пласиране полазнике на Државни ниво такмичења.
- Апстракте радова свих учесника на Регионалном такмичењу, сортиране по научним областима у електронској форми, /формат А4/: Регионални центар, наслов рада, аутор са подацима о узрасту и школи из које долази, име и презиме ментора са подацима о институцији /школи, установи, институту, факултету/ са које долази, апстракт и кључне речи на српском и енглеском језику.

Члан 20.

Организатор Државног такмичења дужан је да обједини добијене податке са Регионалних такмичења, и исте да преда Министарству просвете, науке и технолошког развоја – особи задуженој за праћење такмичења.

Члан 21.

Резултате постигнуте на Државном такмичењу вреднује стручна комисија коју формира организатор такмичења у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја. Обраду резултата врши стручна служба именована од стране организатора.

Члан 22.

Организатор Државног такмичења дужан је да члановима комисија достави по примерак рада учесника пласираних на Државно такмичење 15 дана пре одржавања такмичења.

БОДОВНИ ФОРМУЛАР

1. РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР _____

2. ПРЕЗИМЕ И ИМЕ УЧЕСНИКА _____

3. РАЗРЕД _____

4. ШКОЛА _____

5. НАСТАВНА ОБЛАСТ (ПРЕДМЕТ) _____

	Параметар	максимум	освојено
1	1. Квалитет истраживачког рада Обухвата значај теме, степен оригиналности, методологију и квалитет резултата, ниво интерпретације резултата, закључак литературне податке, естетски изглед рада, прилоге, табеле, фотографије, скице, и друго.	30	
2	2. Презентација и одбрана рада Обухвата излагање, представљање рада путем постера или видео бима, познавање области истраживања, логичко размишљање, резоновање, закључивање и друго.	15	
3	3. Техника писања рада Обухвата писање рада према датом Упутству, стил, граматику и правопис.	5	

Коментар

Р.Б.	БРОЈ БОДОВА НА ТЕСТУ И ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ	ОСВОЈЕНО БОДОВА
1.	Број бодова на тесту /мах. 50/	
2.	Број бодова за рад /мах. 50/	
	УКУПНО БОДОВА /мах. 100/	

УКУПАН ПЛАСМАН:

1. МЕСТО	2. МЕСТО	3. МЕСТО	БЕЗ ПЛАСМАНА

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. _____

2. _____

3. _____

ОРГАНИЗАТОР ТАКМИЧЕЊА:

МП

.....

Члан 23.

Комисије Државног такмичења задржавају право да 10 дана пре одржавања Државног такмичења, врате радове за које сматрају да по елементима који се траже овим правилником, односно Упутством за писање рада, не испуњавају услове за презентацију на Државном такмичењу.

Уз писмено објашњење Регионалном центру, то значи елиминација тог рада и његовог аутора са Државног такмичења.

Члан 24.

Државно такмичење талентованих ученика одржава се према Календару такмичења Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Такмичење се одржава у Чачку **23. и 24. маја 2020.**

Члан 25.

Комисија на Државном такмичењу обавезна је да попуни формулар бодовања за сваки рад. Комисија својим потписом верификује сваки попуњени формулар и даје коначан збир бодова за сваког учесника.

Члан 26.

Презентације радова на Државном такмичењу организоване су по научним дисциплинама, */свака научна област у посебној просторији/*.

Презентација и одбрана рада спроводе се искључиво уз **постер презентацију** /према важећем Упутству за израду постер презентације/, сем из области информатике где презентације могу бити у електронском облику.

Полазници своје радове презентују пред комисијом.

Комисија може да организује одбрану рада тако што ће да се обави:

- Да сви ученици који бране рад код једне комисије буду присутни одбранама радова за ту област.

Присуство презентацији и одбрани рада није дозвољено: менторима, професорима, или било ком другом лицу које не презентује и брани рад.

Члан 27.

Сви аутори истраживачких радова који добију максималан број поена /50/ на презентацији и одбрани рада добијају специјалне дипломе за истраживачки рад.

У посебним околностима, организатор може доделити специјалне дипломе и ауторима који су за свој истраживачки рад добили 48 и 49 поена.

Члан 28.

Пласман полазника на Државном такмичењу талентованих ученика, по научним областима, је:

Ранг:

I место: 97–100 бодова

II место: 94–96 бодова

III место: 93–90 бодова

Члан 29.

Полазници који освоје прво, друго или треће место добијају дипломе за постигнути пласман. Дипломе потписују организатор такмичења и Министарство просвете, науке и технолошког развоја — министар.

Члан 30.

Жалба се подноси искључиво на формулару за жалбе, предаје се руководиоцу Регионалног центра, који све жалбе доставља организатору.

Коначна ранг листа такмичења сачињава се после разматрања, коначног усвајања или одбијања жалби учесника и објављује се на сајту.

Члан 31.

Уколико се према Календару такмичења, поклопе датуми одржавања два такмичења, а на оба такмичења се пласирао неки од полазника Регионалних центара, полазник сам бира на којем такмичењу ће учествовати.

Датум и сатница Државног нивоа такмичења се не може померати и усклађивати према захтевима појединаца.

Члан 32.

Према Стручном упутству о организовању такмичења за ученике основних школа Министарства просвете, науке и технолошког развоја, трошкове превоза учесника Државног такмичења обезбеђују Регионални центри. Уколико Центри нису у могућности, трошкове носе школе или сами учесници.

Члан 33.

Регионални центри за таленте дужни су да са Правилником упознају полазнике, менторе и комисије.

Члан 34.

Организатор Државног такмичења обавезан је да у року од седам дана од одржавања такмичења, достави писмене извештаје Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Испред Колегијума Регионалних центара Србије
Руководилац РЦТ Чачак
Проф. др Светислав Љ. Марковић

МП